

Modern, innovatív szervezeti kultúra

Interjú dr. Tóth Tamás bv. vezérőrnaggyal, a büntetés-végrehajtás országos parancsnokával

Modern and Innovative Structural Culture

Interview with Major General Dr Tamás Tóth, Director General of the Hungarian Prison Service

■ Milyen a magyar büntetés-végrehajtás nemzetközi helyzete?

– Már korábban, akkor még a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának általános helyetteseként is elégedetten tapasztaltam, hogy a büntetés-végrehajtás kiváló kapcsolatokkal, cseriprogramokkal büszkélkedhet. Az európai államok, különösen a V4-ek országainak büntetés-végrehajtási intézeteivel folyamatos a szakmai kapcsolattartásunk és kölcsönös az érdeklődésünk az úgynevezett „legjobb gyakorlatok” iránt. Szerencsére számos olyan, innovatív kezdeményezést, programot hajtottunk végre a szervezeten belül, amelyek iránt világszerte jelentős az érdeklődés és számunkra pozitív megtételt eredményezett. Ilyen például a magyar büntetés-végrehajtás ellátási rendszere. A kormány támogatásával sikerült szinte teljes egészében önfenntartóvá tennünk a bv.-intézeteinket, valamint szinte a maximálusra emelni a fogvatartotti foglalkoztatás arányát. Számokban kifejezve ez 91 százalékos foglalkoztatási mutatót jelent a 12 gazdasági társaságunkon belüli, közel 12 ezer elítélt bevonásával, éves szinten több milliárd forint bevételt eredményezve, amelynek jelentős részét további fejlesztésekre, fogvatartotti munkahelyek létesítésére fordítunk. Ezek a mutatóink eredményezik, hogy számos kontinensen belüli, de Európán kívüli ország is kíváncsi az ellátási

rendszerünkre, utoljára éppen néhány hete, egy kínai delegáció járt nálunk, hogy tapasztalatot szerezzen ebben. Szintén büszkeséggel említem meg, hogy a Közép-európai Büntetés-végrehajtási Kerekasztal (MECR) alapítói közé tartozunk. A kilenc ország – Ausztria, Németország, Csehország, Horvátország, Litvánia, Magyarország, Svájc, Szlovákia és Szlovénia –, valamint a Nemzetközi Büntetés-végrehajtási és Börtönügyi Szövetség (International Corrections and Prisons Association – ICPA) által alapított szervezet 2009-ben jött létre. A rendszeresen, változó helyszínen megrendezett szakmai fórumok célja, hogy vezetői szinten vitassák meg a tagországok a büntetés-végrehajtás területét érintő aktuális kérdéseket, kihívásokat és tapasztalatokat. A MECR tizenötödik ülését 2016-ban hazánkban rendeztük meg, ahol a konferencián felszólaló küldöttség tagjai is elismerték azokat a sikereket, amelyeket az elmúlt években elértünk, sőt részben be is emelték azokat a saját szakmai gyakorlatukba is.

■ Milyen az egyes börtönök nemzetközi kapcsolatrendszere?

– Köszönhetően részben a már említett nemzetközi szintű szakmai kapcsolatainknak, részben pedig a TAIEX programhoz történő 2014-es csatlakozásunknak a szervezet intézeti szinten is kiváló nemzetközi kap-

■ What is the international state of the Hungarian Prison Service like?

– Previously, when I was the Deputy Director General of the Hungarian Prison Service I saw to my satisfaction that the Hungarian Prison Service has excellent relations and exchange programmes. We have constant professional contacts with the prison services of the European states, especially the V4 countries and we have a mutual interest in the so-called “best practices”. Fortunately, we have done several innovative initiations and programmes within the service which has aroused interest worldwide and it has brought us positive evaluation. One of them was the supply system of the Hungarian Prison Service. With the government’s support we managed to make the prisons nearly completely self-supporting, and we could raise the rate of employment nearly to the maximum. In terms of figures it means a 91% employment within our 12 business organisations involving 12,000 convicts. Annually it means revenue of billions of Forints, most of which we spend on further developments and creating more jobs for the convicts. These indexes make many European states and countries outside Europe become interested in our supply system. Lately, a few weeks ago a Chinese delegation visited us to get some experience about it. I am also proud to mention that we are one of the founders of the Middle Europe Corrections Roundtable (MECR). The organisations founded by nine countries – Austria, Germany, the Czech Republic, Croatia, Lithuania, Hungary, Switzerland, Slovakia and Slovenia – and by the International Corrections and Prisons Association (ICPA) was established in 2009. The aim of the regularly organised professional forums held at altering venues is to discuss the actual issues, challenges and experiences of corrections services in the member states. In 2016 the 15th session of MECR was held in Hungary, where the members of the delegation, who spoke at the conference, acknowledged the successes we had achieved in the past years and they partly included them in their own practice.

csolatrendszerrel bír. A büntetés-végrehajtás nemzeti szintű képviselője mellett az egyes büntetés-végrehajtási intézetek autonóm módon is ápolják a partnerkapcsolatokat a külföldi társszervekkel, bv.-intézetekkel. Az elmúlt években többször fogadtunk akár miniszteri, akár országos szintű vezetői delegációkat, folytattunk kiutazásokat, vettünk részt külföldi konferenciákon. Ma már eljuttunk odáig, hogy nemzetközi szakmai versenyekben veszünk részt, vagy éppen szervezzük azt meg a V4-országokkal közösen.

■ **Hogyan hasznosítják a nemzetközi jó gyakorlatokat, tapasztalatokat?**

– Országos parancsnoki beiktatásomkor is elmondtam, hogy szeretném megőrizni az eddig elért szervezeti eredményeket, sikereket, hiszen a magyar büntetés-végrehajtás jelentős tradíciókkal és erős szervezeti kultúrával rendelkező szervezet. Ugyanakkor célkitűzéseim között szerepel az is, hogy a hazai büntetés-végrehajtást még inkább egy modern, európai szintű szervezetté tegyük. A már említett partnerprogramok segítségével megszerzett tapasztalatot, jó példákat beintegráljuk a hazai gyakorlatba legyen szó külföldi büntetés-végrehajtási szervezet programjáról, hazai társszerv vagy akár a versenyszférában dolgozó cég tapasztalatáról. Igyekszünk minél nagyobb transzparenciát adni az átlagemberek számára, hogy megismerhessék a mindennapi munkánkat, mert a tapasztalatok szerint a magyar emberek keveset tudnak a büntetés-végrehajtás szakmai tevékenységeiről, sajnos még mindig inkább a sztereotípiák dominálnak. A rendőrségnél már évek óta tapasztalható egységes megjelenéshez hasonlóan mi is törekedni fogunk a belső és külső kommunikációnk erősítésére, amelyet a szervezet életében először szóvivő is segít, de fókuszpontba szeretnénk emelni a fogvatartottak társadalmi visszailleszkedését elősegítő szakmai és civil kezdeményezéseket is egyaránt. Egyszóval a szervezet ismertségéért és elismertségéért dolgozunk. Az egyik legfontosabb célunk a már említett férőhely-bővítési program sikeres befejezése mellett az ahhoz szorosan kötődő létszámfejlesztés kivitelezése. Nem feledkezhetünk meg természetesen a kormány azon elvárásáról sem, hogy teljes körűvé kell tennünk a fogvatartotti foglalkoztatást, ehhez persze új munkahelyeket, munkalehetőségeket kell teremtenünk, fontos beruházásokat kell megvalósítanunk. Ezeknek a szakmai koncepcióknak a kidolgozása során minden esetben megvizsgáljuk a külföldi gyakorlatokat, illetve azok hazai alkalmazási lehetőségét. 2016. október elején indult el az Európai Unió

■ **What are the international relations of Hungarian Prison Service like?**

– Partly due to the above mentioned professional relations at an international level, and partly due to our joining the TAIEX programme in 2014 the organisation has excellent international relations on an institutional level as well. In addition to the representation of the corrections services on an international level, the correctional institutes cultivate the relations with the foreign partner institutions and prisons in an autonomous way, too. In the past years we have received delegations on ministerial or national leader levels, we had travels and participated in conferences abroad. Today we participate in international professional competitions or even organise them together with the V4 countries.

■ **How do You use the good international practices and experiences?**

– When I became a Director General of the National Prison Service I said I wanted to keep the achievements and successes we had had, since the Hungarian corrections service has significant traditions and a strong organisational structure. Nevertheless, one of my goal is to make Hungarian Prison Service an even more modern organisation of a European level. The experience gained through the partner programmes I have mentioned and the good examples we integrate in the Hungarian practice either it is about the programme of a foreign corrections organisation or the experience of a Hungarian partner organisation or of a company in the private sector. We are trying to provide everyday

people with a wider transparency, so that they could get to know our daily work, because experience shows that Hungarians know very little about the professional activity of the Prison Service, and unfortunately they are still guided by stereotypes. Similarly to the unified appearance of the Police we will endeavour to strengthen both the internal and the external communication, which – for the first time in the history of the organisation – is helped by a spokesman. But we would also like to put the social and civil initiatives advancing the social re-integration of the convicts into the focus. So we are working for the publicity and the acknowledgement of the organisation. One of our most important goals – in addition to the completion of the previously mentioned accommodation expansion – is the staff development, which is closely related to it. We should not forget about the requirement of the government to make convicts' employment full. That would need new jobs and job opportunities to be made and important investments to be done. While elaborating these professional concepts we always study the foreign practices and the possibility of their application in Hungary. At the beginning of October 2016 the EU supported EFOP project advancing the convicts' re-integration was launched. During the four-year programme financed with millions of Forints we try to help the convicts and their families with re-integration activities in which their education has a priority focusing on professions in shortage. The plan includes labour market and information services, job seeking consultancy, development of key

által támogatott, fogvatartotti reintegrációt elősegítő program, az EFOP projekt. A több milliárd forintnyi összeggel támogatott, négyéves időtartamban megvalósuló program során igyekszünk olyan reintegrációs tevékenységekkel segíteni a fogvatartottakat és családjaikat, amelyben a hiányszakmákra fókuszálva továbbra is kiemelt szerepet kap az oktatásuk. Munkaerő-piaci és információs szolgáltatás nyújtása, álláskereső tanácsadás, kulcsképeségek fejlesztése, álláskereső technikák oktatása, valamint szociális ügyintézés és segítő beszélgetés is szerepel a megvalósulási tervben.

■ **Visszatérve a nemzetközi viszonyokhoz, sok külföldi állampolgárt tart fogva a büntetés-végrehajtás?**

– A külföldi állampolgárságú fogvatartottak száma – ahogy alapvetően az elítéltek létszáma is – évről évre növekszik, arányuk az összefogvatartotti populációhoz viszonyítva az elmúlt évek 3-4 százalékához képest az idei évben megközelítette az 5 százalékot. Ez szám szerint azt jelenti, hogy a közel 18 ezer fős börtönpopulációhoz képest jelenleg 870 fogvatartott külföldi állampolgár, ebből örvenen nők. Fontos leszögezni, hogy a nemzetközi adatokhoz viszonyítva ez az arány nem kiug-

skills, teaching job searching techniques, social administration and consultancy.

■ **Getting back to the international conditions: Are there many foreign prisoners in Hungarian correction institutions?**

– The number of foreign citizen prisoners – as basically the number of convicts – is increasing every year. Their rate compared to the total number of convicts is nearly 5% this year, whereas it was about 3-4% in the past years. This figure means that out of the nearly 18,000 detainee population, there are currently 870 foreign prisoners and 50 of them are women. It is important to state that in comparison to international data this rate is not extremely high. It is similar to the rate of foreign prisoners in the correction institutions of the neighbouring countries. We have foreign prisoners from 53 countries.

■ **Are there any special rules for the foreign convicts, or do they have the same rights and duties as the Hungarians?**

– The same rules apply to foreign citizens in Hungarian prisons as to all the other convicts. The corrections codex contains cor-

róan magas, hasonló a környező országok büntetés-végrehajtási intézeteiben elhelyezett idegen állampolgárságú fogvatartottak arányához. Összesen 53 országból tartunk fogva nem magyar állampolgárokat.

■ **Speciális szabályok vonatkoznak rájuk vagy ugyanazokkal a jogokkal, kötelezettségekkel rendelkeznek?**

– A bv.-intézetekben lévő, nem magyar állampolgárságú fogvatartottakra ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a többi fogvatartottra. A bv.-kódex a befogadástól a szabadulásig pontosan tartalmazza azokat a jogosultságokat, amelyek garantálják, hogy a nem magyar állampolgárságú fogvatartott semmiben se szenvedjen hátrányt, azért mert nem beszéli a fogva tartó ország anyanyelvét. Arra vonatkozóan is rendelkezik, hogy a nem magyar állampolgárságú fogvatartott befogadásakor az intézetnek késedelem nélkül értesítenie kell az illetékes diplomáciai vagy konzuli képviseletet, kivéve, ha a fogvatartott írásban nyilatkozik arról, hogy ezt nem szeretné. A fogvatartott a befogadás után

azonnal megkapja az általa ismert nyelven azt a tájékoztató füzetet, amely tartalmazza a legfontosabb jogait és kötelezettségeit. Számukra soron kívül is engedélyezhető, hogy külföldről érkező látogatót fogadjanak, de kiemelt figyelmet fordít a bv.-intézet a kapcsolattartás más formáira is, mint a telefonálás, levelezés vagy a csomag küldése és fogadása. Specialitást az intézeten belüli elhelyezésük jelenti, hiszen egy külföldi elítelt elhelyezésénél lehetőség szerint biztosítanunk kell, hogy a vele együtt elhelyezett elítéltek között legyen az általa használt nyelvet, továbbá a magyar nyelvet ismerő és beszélő személy is. Vannak a jogszabályban tiltó rendelkezések is, miszerint nem lehet együttesen elhelyezni azokat a külföldi elítélteket, akik között nemzeti, nemzetiségi, etnikai vagy vallási ellentét áll fenn. Fontos megjegyezni még, hogy a nem magyar állampolgárságú fogvatartottak nincsenek elszigetelve a többi fogvatartottól, az olyan közösségi tereket, mint például egy sétaudvar, közösen használhatják.

Dr. Fodros István

rectly the rights from imprisonment until the release. They guarantee that the foreign convicts would not get discrimination just because they don't speak the language of the country where they are imprisoned. There are also rules saying that when the foreign citizen is imprisoned the relevant diplomatic or consular representation must be informed without delay, except if a convict asks otherwise in writing. After imprisonment the convicts immediately get an information brochure about their rights and duties in a language they speak. They can be allowed to receive a visitor from abroad out of turn. And the prisons also put special emphasis on

other forms of contact, such as phoning, correspondence or sending or receiving parcels. Special is their placement within the institution, because when placing a foreign convict we have to ensure that among the other convicts placed with them there should be someone who speaks a language they know and also the Hungarian language. There are also bans in the law. For instance foreign convicts, who have national, ethnic or religious conflicts, must not be placed together. It is also important to mention that convicts of foreign citizenship are not isolated from the other prisoners. The common spaces such as the walking courtyard they can use together.